

شالازیون (التهاب غیر عفونی پلک)

واژه شالازیون از کلمه یونانی گرفته شده است و به معنای تورم کوچک است در واقع یک تورم غیر عفونی پلک است که نتیجه مسدود شدن مجاری غدد چربی پلک است، در ابتدا ظاهری شبیه به گل مژه دارد.

شالازیون چشم یک واکنش التهابی در برابر ترشحات چربی می باشد و باکتری در ایجاد آن نقشی ندارد.

شالازیون در قسمت دورتر از پلک روی می دهد، اگرچه تورم آن تا لبه پلک می توان حس کرد همچنین معمولاً شالازیون چشم در ابتدا فقط یک برآمدگی است و با درد و قرمزی همراه نیست.

برخی افراد استعداد بروز این عارضه را دارند و در صورت درمان یک غده، غده های دیگر می توانند به این عارضه مبتلا شوند. بنابراین بهتر است سلامت پلک را رعایت کنند تا کثیف نباشد و هر از گاهی پلک را با شامپو بچه بشویند.

علائم

این بیماری علائم ندارد فقط برآمدگی در پلک احساس می شود. که گاهی به مرور زمان بزرگتر شده و عفونی می شود که با درد و قرمزی همراه است.

پیشگیری



- تمیز کردن پلک به طور منظم
- رعایت بهداشت چشمی
- جلوگیری از تماس دست آلوده به چشم

درمان

شالازیون معمولاً مشکل چشمی ایجاد نمی کند پس از چند هفته تا چند ماه خود به خود کوچک می شود و از بین می رود.

استفاده از کمپرس گرم (روزی ۳-۲ بار و هر بار ۱۰-۵ دقیقه) با استفاده از حوله تمیز و ماساژ ملایم لبه پلک، ممکن است به باز شدن مجرای غده چربی کمک کند و باعث بهبود سریع تر شود.

شالازیون های کوچک نیاز به درمان خاصی ندارند ولی در صورت بزرگ شدن به دو دلیل باید آن ها را درمان کرد:

➤ ظاهری ناخوشایند دارند و از لحاظ زیبایی مشکل ساز هستند، ضمن آنکه بهبود خودبه خودی آن ها ممکن است چندین ماه طول بکشد.

➤ شالازیون های بزرگ به خصوص در پلک بالا فشار می آورند که ممکن است باعث تاری دید شود.

عمل جراحی

عمل جراحی شالازیون با بی حسی موضعی می باشد، ابتدا پلک با استفاده از قطره و آمپول بی حس می شود به طوری که بیمار دردی احساس نکند، سپس شالازیون با برشی کوچک از پشت پلک تخلیه می شود. پس از تخلیه شالازیون، چشم پانسمان می شود که معمولاً تا چند ساعت روی چشم می ماند گاهی اوقات (به خصوص در کسانی که مکرراً دچار شالازیون می شوند) ترشحات تخلیه شده برای بررسی بیشتر به آزمایشگاه آسیب شناسی پاتولوژی فرستاده می شود.

مراقبت های قبل از عمل :

- هشت الی نه ساعت قبل از عمل ناشتا باشد و حتی آب نوشیده نشود.
- روز قبل از عمل استحمام انجام شود.
- قبل از ورود به اتاق عمل از به همراه داشتن دندان مصنوعی، زیور آلات، عصا، جسم فلزی و عینک خودداری شود.
- قرص های ویتامین، زنجبیل، دارچین از یک هفته قبل استفاده نکند.
- وارفارین، پلاویکس، هپارین و آسپرین از سه تا پنج روز قبل طبق نظر پزشک مصرف نکند.
- یک روز قبل از عمل آزمایشات معاینات لازم و مشاوره بیهوشی ضمیمه پرونده باشد.
- روز عمل تمام داروهایی که مصرف می کند را برای اطلاع داشتن پزشک و پرستار به همراه خود بیاورد.

مراقبت های بعد از عمل

- شناسایی علائم خطر درد و خونریزی شدید چشم که در صورت مشاهده سریع به اورژانس خلیلی مراجعه کند.
- بعد از عمل روی چشم پانسمان می شود که معمولاً لازم است چندساعت و شاید تا یک روز، روی چشم باقی بماند و بهتر است پانسمان را تا ۲۴ ساعت نگه دارید.
- پس از برداشتن پانسمان ممکن است متوجه ترشحات رقیق خونی بر روی پانسمان یا داخل چشم شوید که این امر طبیعی است و جای نگرانی ندارد و معمولاً این ترشحات ظرف یکی دو روز برطرف می شوند.
- ممکن است روی پلک کبودی و تورم ایجاد شود که این امر طبیعی است کبودی معمولاً ظرف ۱۰ روز تا دوهفته برطرف می شود.
- بعد از باز کردن پانسمان طبق دستور پزشک قطره و پماد را داخل چشم بریزید.
- بعد از باز کردن پانسمان می توان صورت خود را شسته و حمام بروید.



منبع: پرستاری داخلی جراحی برونر-سودارث بیماریهای چشم و گوش ۲۰۲۲

تهیه کننده: فاطمه کاظمی کارشناس پرستاری

تأیید کننده: دکتر بهزاد خادمی جراح بیماری های چشم و فلوشیپ جراحی پلاستیک و ترمیمی چشم

ناظر کیفی: فاطمه غالبی سوپروایزر آموزش سلامت

تابستان ۱۴۰۴